

• **Ábrahám Ambrus, Both Ödön, Finkey Ferenc**

Professzorok emléksarnoka

• **Munkatársunktól**
Az Évfordulós emléksarnok című kiállítás-sorozaton a napokban újabb, ma már nem élő, korábban a József Attila Tudományegyetemen oktató professzorok emléktárgyait helyezték el az egyetem központi könyvtárának folyosóján.

A tíz évvel ezelőtt meghalt Ábrahám Ambrus biológus a budapesti tudományegyetem természetrajz-földrajz szakán szerzett középiskolai tanári oklevelet 1919-ben, majd 1922-ben doktorált. 1934-ben került Szegedre a tanárképző főiskola állattani tanszékére, 1938-ban a főiskola igazgatója lett egy évig. 1940-ben nevezték ki tanszékvezető egyetemi tanárrá a szegedi tudományegyetem általános állattani és biológiai tanszékére. 1967-ig, nyugdíjazásáig látta el ezt a feladatot. Kossuth-díjas, akadémikus. Idegészvetsani, idegéletlani kérdésekkel foglalkozott, mikrotechnikai eljárásokat tervezett az idegek

tanulmányozására. A JATE, munkássága elismeréseként, 1982-ben díszdoktorrá avatta. A hetvenöt évvel ezelőtt született Both Ödön jogász 1945 és 1949 között a szegedi egyetem joghallgatója volt, majd az intézmény jogtörténeti tanszékén oktatott. 1965-től haláláig, 1985-ig a tanszék vezetője volt. Tudományos munkásságának fő területe a reformkor volt, ezen belül elsősorban a büntetőjog történetével, illetve a szabadságjogok kérdésével foglalkozott. Az ötven évvel ezelőtt elhunyt Finkey Ferenc jogász egyetemi tanulmányait 1887 és 1891 között a sárospataki jogakadémián és a kolozsvári egyetemen végezte. 1921-től 1923-ig a szegedi egyetem büntetőjogi tanszékét vezette, majd koronaügyész-helyettesként, később kúriai tanácselnökként, 1935-től 1940-ig pedig koronaügyészként dolgozott. Kutatási területe az anyagi büntetőjog, büntető eljárásjog és a kriminálpolitika volt. A szegedi egyetem 1940-ben díszdoktorrá fogadta.

H. Sz.

napló

MA

A FÜGGETLEN Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt irodájában (Szeged, Teleki u. 3.) 10-11 óráig dr. Tari Mihály ingyenes jogi tanácsadást tart.

DR. ZLEHOVSZKY ILONA, a Munkáspárt jogtanácsosa 13-15 óráig ingye-

nes jogi tanácsadást tart a Munkás Művelődési Otthonban (Fő fasor 9.).

HOLNAP

INGYENES JOGI TANÁCSADÁS 10-12 óráig a Bécsi körút 7. szám alatti nyugdíjasklubban. Jogtanácsos: dr. Fügi Réka.

Segítség a továbbtanulóknak

• **Munkatársunktól**

Aki még nem döntötte el, hol akar továbbtanulni, vagy a képző intézmények címére, telefonjára, internetes elérhetőségére kíváncsi, segítséget kaphat a TANINFO Súgó információs szolgálatától. Az interneten a <http://www.multis tand.com/oktatas> címen 10 ezer közép- és felsőfokú képzés közül válogathat, 3000 intézmény adatait, 1000 szakma

leírását keresheti meg. Ennél is bővebb információkhoz juthat a Mit tanuljak? Hol tanuljam? CD-ROM-ból, amely – több, képességeket, érdeklődési köröket vizsgáló programmal, alkalmasságvizsgáló eszközzel együtt – a Csodák Palotájában (Bp. XIII. Váci út 19.) próbálható ki. Az internetes szolgáltatás ingyenes, a programok a 1031 Bp. Silvanus sétány 33. címen rendelhetők meg.

Bár az oktatási bizottság elnöke szerint a Szeged három, bezárás előtt álló általános iskolájában tanító pedagógusok jelentős részének továbbra is lesz munkája, a pedagógusok szakszervezetének titkára kevésbé bizakodó. Ráadásul az óvodai körzetek összevonásának „köszönhetően” huszonhat óvodapedagógusi álláshely is megszűnik.

Mutatói alapján a Gutenberg János Általános Iskolát most, a Móricz és a Csongor téri iskolákkal együtt is bezárták volna, ám a Kossuth szakközépiskola elhelyezése sürgette az eseményeket, ezért foglalkozott az önkormányzat már tavaly, a teljes intézményi átvilágítás előtt az iskola ügyével – jelentette ki Hargittai Rita az oktatási bizottság elnöke tegnap, kérdésünkre válaszolva. Az elnök asszony hangsúlyozta: a vizsgálat való-

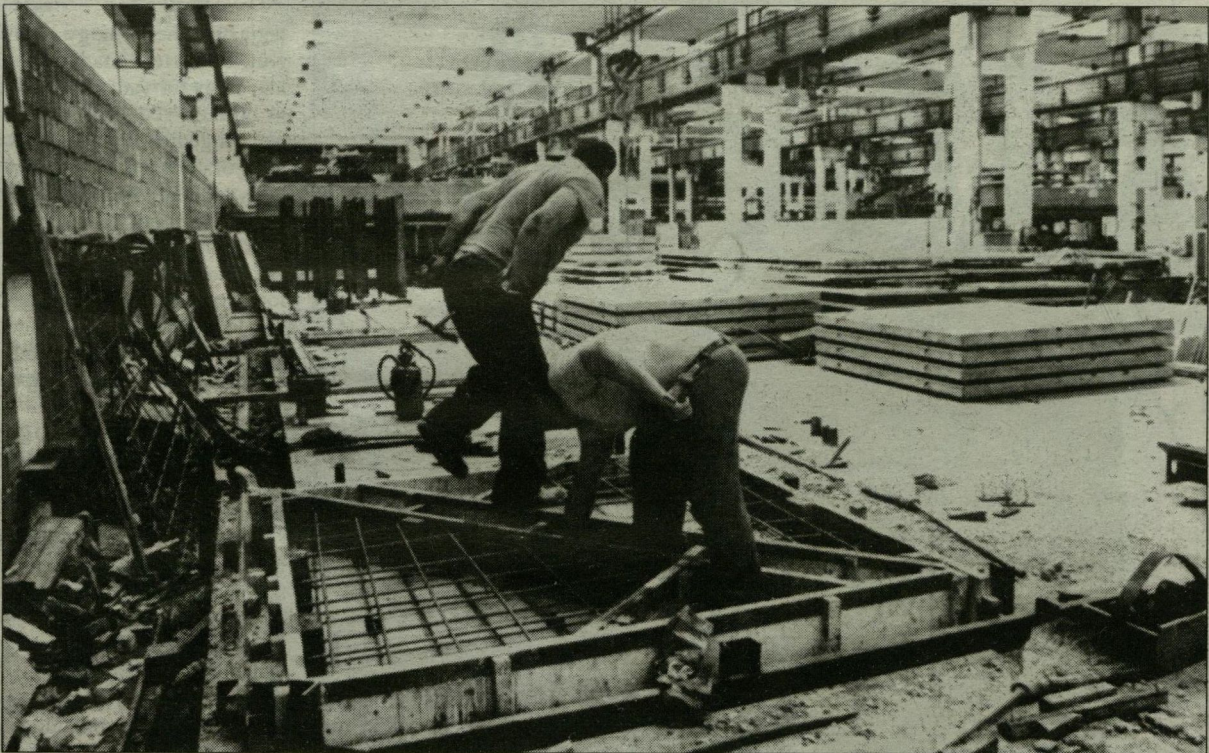
ban az iskolai körzetek népességének várható alakulására, az iskolák kapacitására, illetve szerkezetére korlátozódott.

A főt említett szempontok mindegyike ugyan egyik, megszüntetésre javasolt iskolában sem mutat egyöntetűen rossz képet, ám vagy a körzet népességének csökkenése, vagy az iskolai kapacitás kihasználatlansága, vagy az iskolaszervezet miatt – külön-külön is – kellett megfontolni a bezárás lehetőségét.

Hargittai Rita megerősítette: a Csongor téri iskola esetében elsősorban a tizenkét évfolyamos szerkezet miatt döntöttek a megszüntetés mellett. Igaz ugyan, hogy a kormány a nyolc plusz négy osztályos modellt támogatja, ám a Csongor téren a két oktatási szint egybemosódva tizenkét évfolyamos iskolát teremtett,

• **Munkahelyi balesetek: megoldás házon belül?**

Az építőipar a legveszélyesebb

Veszélyes üzem: rájuk ki vigyáz? (DM-illusztráció)

A látszat csalóka: Csongrád megyében évek óta nem nő a munkahelyi balesetek száma. Valamivel több mint ezer ember szenved évente valamilyen kisebb-nagyobb sérülést, halálos baleset – szerencsére – csak kettő akadt tavaly. Ám a számok mögött a valóság egészen más: a vállalkozókra gyakorlatilag semmilyen munkavédelmi szabály nem vonatkozik, ha baleset éri őket, az magánügy. És persze a kisebb cégeknél, olykor illegálisan dolgozó alkalmazottak is otthon szoktak „leesni a lépcsőről”, még véletlenül sem egy fekete-építkezésen. Így azután nem is csoda, ha sok az eltitkolt munkahelyi baleset.

A két éve a megyei munkaügyi központhoz tartozó Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyelőség tizenhét felügyelője tudna mit mesélni az emberi gondatlanságról és butaságról. Tavaly 5791 esetben intézkedtek és hoztak ha-

tározatot, 277 dolgozót tiltottak el a munkavégzéstől, és 571 gép működését függesztették fel. Ehhez képes szinte elenyésző, mindössze 3 millió 141 ezer forint bírságot szabhattak csak ki. Nem is csoda, ha az építési vállalkozónak megéri kifizetni a 30 ezer forintos büntetést ahelyett, hogy millióért védőkorlátot vásároljon.

Minden munkahelyi baleset mögött valamilyen szabálytalanság húzódik meg, véletlenek nincsenek! – állítja a felügyelőség vezetője, Maróti Gyula. S mindjárt sorolja is a legkirívóbb példákat. Akadt olyan, hogy epilepsziás beteget osztottak be növényvédő szer csomagolására, de súlyos balesetet okozott nem régiben egy pótkocsi kerékabroncsa is, amely szerelés közben egyszerűen „szétrobbant”, hiszen nem is arra a típusra gyártották.

A kis cégek elszaporodásával megnőtt a felügyelőség munkája is. Érdekes, nem azokon a területeken következ be a legtöbb baj, ahol a legveszélyesebb a munka. A nagyvállalatoknál általában

jobb a helyzet, hiszen ott munkavédelmi szakembert alkalmaznak, s a technológiai fegyelmet is jobban betartják.

A probléma ott kezdődik, amikor az alvállalkozó alvállalkozója lép a színre. A rendeletek csak az alkalmazottak testi épségét védik, ám ha egy maszek balesetet szenved és megrokkann, akkor is az államnak kell gondoskodnia róla.

A legfertőzöttebb terület az építőipar. A hatalmas árverseny miatt mindenki igyekszik olcsón dolgozni, a téglán meg nem lehet spórolni, mert akkor nem magasodik a fal. Egyetlen megoldás, hogy a dolgozókat biztonságára kevesebbet költenek.

Ha mégis megtörténik a baj, igyekeznek „házon belül” elintézni a problémát. A hatóság, a jegyzőkönyv, a munkahelyi vita senkinek sem hiányzik: szinte nem is akad példa rá, hogy a pórul járt alkalmazott kárigényt jelentett volna be. Mindenki félti az állását, így azután sok munkahelyi balesetről sosem készül jegyzőkönyv. A megbetegedett munkást egyszerűen szabadságra küldik, s ha már lá-

badozik, járóképes, azonnal be is fogják a munkába.

Miután a balesetek elszaporodása szorosan összefüggött az elmúlt években a feketemunka térhódításával, a felügyelőség munkatársai igyekeztek erre a területre összpontosítani ellenőrzéseiket. Nem is eredménytelenül: 178 esetben szabtak ki munkahelyi bírságot. Miközben a munkavédelmi bírságból alig több mint 3 millió forint folyt be tavaly, addig 17 és fél milliót fizettek be a munkaügyi alapba azok, akik feketén foglalkoztattak embereket. A két szám párhuzamba állítása sok mindent elárul. Ennek ellenére a felügyelőség vezetője úgy érzi, nincs szükség a munkavédelmi törvény módosítására.

A jogszabály azt feltételezi, hogy viszonylag erős érdekképviselet van ebben az országban. De egy kisvállalkozásnál aligha működik szakszervezet. A megyében is megindult már a munkavédelmi képviselők választása, s hosszú távon ez hozhat komoly eredményt.

Rafai Gábor

Műlovasverseny

replovas Club. A három korosztályban kiírt verseny legidősebb nevezője 16, a legfiatalabb pedig 9 éves. A rendha-

gyó versenyen a gyerekek hordóból készült műlovon zenére mutathatnak be kötelező és szabadon választott gyakor-

latokat. A sportszezon előtti esemény nem csak a lóval ismerkedő legkisebbeknek nyújt alkalmat a bemutatkozásra, hanem a lovastorna-válogatott kerettagjainak is gyakorlási lehetőséget biztosít.

Megmenekülnek-e a pedagógusok?

három esztendeje a törvényi előírások ellenére tornaterem nélkül működik. Ez a gond megoldódik a költözéssel, amely mintegy ötmillió forint-ba fog kerülni, ám a Csongor téri iskola bezárása ennél jóval nagyobb megtakarítást eredményez. A Csongrádi sugárúti épület hasznosításáról eleddig konkrét elképzelés nem született, de Hargittai Rita szerint az önkormányzat könnyen bérbe adhatja, vagy akár értékesítheti is az ingatlant.

Akárcsak az Eötvösnek, az Ady kollégiumnak sincs tornaterme, s ezt a gondot megoldhatja a Móricz nemrégiben felavatott tornacsarnoka – vélte a bizottsági elnök, aki szerint az újszegedi kisiskola épületének hasznosítására ugyancsak több alternatíva is van. Egy ezek közül: a szom-

szédos Csonka szakközép szakmai képzési profiljának bővülését használhatja az épületet, míg a tornaterem ott-hona lehet a máig csak ideiglenes helyeken működő városi gyógytestnevelésnek. A Móricz megszüntetésének indokairól szólva Hargittai Rita a kis, kétszáz főt alig meghaladó létszámot említette. A bizottság nézete szerint a kisiskola megszüntetése jár a legkisebb megrázkódattással, az pedig tagadhatatlan, hogy Újszegeden nagyobb a jelenlegi iskolarendszer kapacitása, mint ahány gyerek az iskolapadokba ülhetne. A Móricz pedagógusai közül az eddigi egyeztetések alapján tíz tanárnak lesz állása a jövőben is, amelynek természetesen feltétele, hogy a szülők együtt, teljes osztályokat írássanak át a fogadó iskolákba.

Az oktatási bizottság elnöke nem tagadta, „még nem látni az alagút végét”, azaz, hogy a racionalizálás hosszútávon megoldja-e a város oktatási rendszerének finansziális gondjait. Ha igen, akkor a népszerű adatok ismeretében hat év múlva várható hasonló, generális racionalizálás, amely ugyancsak kényszerű iskolabezárással is jár majd. Ám a beiskolázási időszak miatt a racionalizálásból most kimaradt középiskolák már a közeli jövőben számíthatnak hasonló átszervezésekre, igaz, nekik bezárástól nem kell tartaniuk.

Pap Jánosné, a Pedagógus Szakszervezet szegedi szervezetének titkára kijelentette: gyakorlatként elfogadhatatlan számukra, hogy az önkormányzat mindössze néhány nappal a bizottsági ülés előtt

forrás

„A déli szél”

• **Munkatársunktól**

A TV1 csatáránján ma 16 órakor újra jelentkezik a szegedi stúdió „A déli szél” c. műsora. A tartalomból: a vendég Bartha László, Szeged polgármestere lesz, akitől a hallgatók is kérdezhetnek délelőtt 10 órától délután fél ötig a 62/480-534-es telefonszámon. Szó lesz még a bukta-tókkal szegélyezett földal-pú támogatásról és a szegedi műkorcsofolyzó múltjáról és jelenéről. További témák: birkózás a pénzért – pénz nélkül, a jogászprofesszor az Amerikai Elektráról, a kromoszómavizsgálat áldásos hatásai, lelki segítség a fogyatékos gyermekek szüleinek.

Víziók

• **Munkatársunktól**

Sóti György festményeiből nyílik kiállítás „Víziók” címmel február 19-én 17 órakor a Szent Imre Ifjúsági Klubban. A tárlatot Réthy Emese nyitja meg, az alkotások megtekinthetők február 29-éig, naponta 10 és 17 óra között.

Közeleti Kávéház

• **Munkatársunktól**

A Közeleti Kávéház vendégei ma este 18 órakor a Royal Szállóban Vecsési Sándor és Fecske András művésztörténész, a budapesti Hollósy Galéria vezetője. Az Alliance Française és a Hollósy Galéria közös márciusi kiállításáról Dömötör János, a vásárhelyi múzeum nyugalmazott igazgatója beszélget a vendégekkel.

Elnök a Kárász utcán

• **Munkatársunktól**

Szegeden járt E. Neville Isdell, az Atlantában székelő Coca-Cola Beverages elnök-vezérigazgatója, aki felkereste a Tesco áruházat. Tájékozódott cége termékeinek forgalmi részese-déséről, a szolgáltatás minőségéről, az árukihelyezésről. Ezt követően a Belváros nevezetességeivel ismerkedett.

értésítette őket az iskolák megszüntetésének tervéről, s így nem tudtak időben egységes álláspontot kialakítani a kérdésről. Ugyanakkor hangsúlyozta, a közgyűlési döntés előtt, a törvény által előírt egyeztetésen szorgalmazták majd, hogy a pusztán költségvetési szempontokon alapuló előterjesztést szakmai indokokkal is támaszák alá. Pap Jánosné szerint az óvodai körzetek összevonása, mely nem jár óvodabezárással, kevésbé rossz döntés, mint az iskolák megszüntetéséről szóló, ám ez esetben is kérdéses, mi lesz a huszonhat óvodapedagógusi álláshely megszűnése miatt főleglegesség váló óvónókkal. A szakszervezeti titkár az ügyben érintett iskolák pedagógusainak sorsa iránti aggodalmát is kifejezte, mert szerinte kevés az esély arra, hogy a fogadó iskolák egész osztályokat, s velük együtt tanárokat vegyenek át.

Kéri Barnabás